

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOLUME XXVI.—LETO XXVI.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), JANUARY 26, 1943.

STEVILKA (NUMBER) 25

V MARSEILLESU JE IZBRUH-NILA REVOLTA FRANCOZOV

Francozi so se zabarikadirali v svojih hišah, odkoder streljajo na Nemce.

NEMCI NASTOPILO PROTI UPORNIKOM S TANKI IN ARTILERIJO

LONDON, 25. januarja. — Uporni Francozi v pristaniškem mestu Marseillesu so se nocoj zabarikadirali v svojih hišah, odkoder so pričeli streljati na Nemce, tako da so bili slednji prisiljeni, poklicati na pomoč tanke in artilerijo. Tako naznanjajo poročila, ki so prispele iz nevtalne Švice.

Evakuacija 40,000 oseb
Revolta se je pričela nato, ko so nacističke oblasti in kvizlinška vlada v Vichyju ukazale 40,000 oseb, da morajo izprazniti pristaniški okraj.

Poročila iz Španije naznanjajo, da je bilo v Marseillesu že aretiranih 40,000 oseb, dasi trdi Vichy, da jih je bilo aretiranih samo 6,000.

Poulični boji v mestu
Poročila iz Zuericha nazna-

Triumfalen vstop angleške osme armade v zavzeto mesto Tripoli

Angleška osma armada, ki je v treh mesecih prodrla 1,200 milj preko Libijske puščave v Tripoli, nadaljuje svoj pohod proti zapadu, kjer se bo združila z ostalimi zavezniki.

Zavezniški glavni stan v severni Afriki, 25. januarja. — Francoski glavni stan naznanja, da so francoske čete, podprte po ameriškem moštvu, ojačile svoje pozicije severno od vitalno važnega Oesselta okraja v centralni Tunisiji, kjer so edle silen nemški napad.

Angleška osma armada, ki je prodrla iz Egipta in Libije, prodira stalno proti zahodu, da se združi s četami angleške osme armade ter z Amerikanci in Francozi v Tunisiji.

Pri napadu Amerikancev na kraj Maknassy je bilo zajetih 80 vojakov ovisišča.

Triumfalen vstop v Tripoli
TRIPOLI, 23. januarja. (Zakasnolo). — Na čelu osme armade, ki je vkorakala v mesto Tripoli, čigar ulice obdajajo nasadi palm, je bil sam general Montgomery, poveljnik zmago-vitih čet, ki so v treh mesecih prodrele 1,200 milj daleč od Alameina črte do Tripolija.

Na čelu armade je korakala vojaška godba. Civilno prebivalstvo, ki je stalo ob ulicah, je bilo mirno ter je z dvignjeno desnico pozdravljalo mimohod zmagovalcev. Za red na ulicah je skrbel italijanska policija na kolesih in motorciklih.

Nobenega odpora v mestu
Na čelu pehotnih kolon so priropotali v mesto tanki in topovi, ki niso našli nobenega odpora, ker so pred tem zadnje čete osištale zbežale iz mesta.

Munijska in druga skladišča, ki so jih pred svojim begom zažgali vojski osištale, so bila še vedno v plamenih.

Na dopustu
Vojak Stanley J. Koss, sin Mrs. Ivank Koss, 955 E. 78 St., je prišel iz Pueblo, Colo., kjer se nahaja na letalski bazi, na kratki dopust. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo, mi mu pa želimo mnogo razvedrila v krogu svojih domačin!

Srbski knez Lazarić-Hrebeljanović o novi Jugoslaviji

Knez, ki je član stare srbske rodbine, opozarja v New York Herald Tribune na sedanji razvoj v Jugoslaviji.

NEW YORK, 25. januarja. — Med mnogimi jugoslovanskimi krogovi v Zedinjenih državah, ki simpatizirajo z novo revolucionarno vlado v Jugoslaviji, je tudi knez Dušan Lazarić-Hrebeljanović, član stare srbske rodbine, ki opozarja na sedanji razvoj v Jugoslaviji v svojem članku v časopisu New York Herald Tribune.

Knez kritizira "široko opaženo tendenco ameriškega časopisa, ki tolmači formacijo nove antifašistične vlade v Jugoslaviji kot destruktiven razkol, ki igra Hitlerju v roke," in prične naštevati fakte glede Jugoslavije, ki so našim čitateljem dobro znani.

Hrebeljanović naglašuje dejstvo, da so v novi jugoslovanski vladi reprezentirane vse jugoslovanske narodnosti in pravi, "da bi bila velika napaka od strani ameriškega časopisa, če ne bo pravilno ocenilo in zapadlo republikanskega gibanja v Jugoslaviji ali če mu bo odrekalo njegovo ljudsko odobrenje."

Hrebeljanović dalje pravi, da je najmanj, kar morejo Zedinjene države storiti, to, "da takoj priznajo novo Jugoslavijo, da s tem pokažejo sveto, da je ameriški vpliv še vedno v harmoniji z neumrljivo demokracijo in republikansko tradicijo."

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondov in vojno-varovalnih znakov!

Zmage italijanske vojske nad miroljubnim kmečkim prebivalstvom

Izviran opis poletne laške "ofenzive" v Sloveniji

Prejeli smo iz domovine kronološki opis dogodkov v Sloveniji, ki so se odigrali preteklega julija ob priliki začetka laške ofenzive.

Včeraj smo objavili poročilo očitovca, ki je prisostvoval policijskemu preganjanju in izgonu v konfinacijo ogromnih množic nedolžnega ljubljanskega prebivalstva. To je bil uvod. Danes prinašamo poročilo o pravem začetku italijanskih "ofenzivnih" operacij.

Dne 16. julija 1942 se je začela v Sloveniji italijanska ofenziva proti partizanom. Javili smo že, da je bilo tekom te ofenzive ubitih okrog 4,000 Slovencev, preko 30,000 odpeljanih v internacijo ter porušenih in požganih nad 140 slovenskih vasi in naselij. Sedaj smo prejeli razna detaljna poročila o poteku te ofenzive, o bojih ter o grozovitostih, ki so jih počenjali Italijani.

Poročila so pisana v kronološkem redu, kakor so se vrstili dogodki. Prispela so od več strani in od več poročevalcev, tako da se bodo morda tu ali tam ponavljala.

Opis dnevnih dogodkov v Sloveniji meseca julija 1942

Italijani so pričeli ofenzivo. V noči od 15. na 16. julij je skoro

VAŽNO!

Ameriška vlada v Washingtonu kakor tudi angleška vlada v Londonu opozarjata na nocojsnje važno naznanilo, ki bo dano potom radia ob desetih zvečer. Naznanilo se bo tiskalo važnih konferenc, ki so se vršile med zavezniškimi državami in vojaškimi poveljniki z ozirom na skupno poveljstvo, zavezniško strategijo in na bodoče vodstvo vojne. — Naše ljudi opozarjamo, da ne preslišijo tega poročila, ki bo oddajano preko vseh radio - postaj danes, ob desetih zvečer.

London čestita Ljeningradu

LONDON, 25. januarja. — Sir Samuel Joseph, londonski lord-župan, je poslal čestitke predsedniku Ljeningrajskega mestnega sveta in Ljeningrajskemu ljudstvu nad osvoboditvijo mesta, ki je dolgi šest-najst mesecev kljubovalo nemški oblegi.

V svoji brzojavki je rekel londonski župan: "Mi v Londonu smo zasledovali z največjim zanimanjem herojsko obrambo vašega mesta ob Nevi. Ljeningrad je ena izmed dveh največjih citadel zapadne Evrope, ki je prevedrila najsmrtonosnejše napade, ki jih je mogel izvesti sovražnik."

Župan je tudi izjavil, da ne glede na to, kako silni bodo še nemški napadi na London, "bo imelo londonsko prebivalstvo vedno pred očmi inspiracijo nepremagljivega in nezavzetega Ljeningrada."

Nemške vojaške priprave na Balkanu

CARIGRAD, 25. januarja. — (Brzojavka New York Timesu). — Vojaški opazovalci v Turčiji trde, da so vse ceste in železnice na Balkanu strahovito natrpane nemških vojakov, orožja, municije in druge vojaške opreme, na potu na balkanske obale ob Jadranskem, Sredozemskem in Egejskem morju.

Ves privatni promet za potnike in blago je od novega leta naprej ukinjen na vseh grških, jugoslovanskih, bolgarskih in rumunskih železnicah. Akoravno partizanska sabotaža ta promet mnogo moti, gredo vendar tisoči in tisoči mož ter ogromne količine materiala na jug, v Grčijo, Tracijo, proti Solunu in v Jugoslavijo, predvsem na Hrvaško in v Dalmacijo.

Nesreča

Pretekli teden je padel na sploski ulici rojak Anton Zorko, stanujoč na 848 E. 155 St. Pri padcu si je zlomil levo nogo in se sedaj nahaja pod zdravniško oskrbo na svojem domu.

Pod zdravniško oskrbo se tudi nahaja na svojem domu rojak Anton Jaksetič, stanujoč na 727 E. 157 St. ki si je pri delu v tovarni zmečkal prst na levi nogi.

Želimo obema, da bi čim prejšnje okrevala od svojih poškodb!

Čitalniška seja

Seja čitalnice Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. se bo vršila jutri večer, dne 27. januarja ob 8. uri. Vabljeni so vsi odborniki in čitalničarji, da se v čim večjem številu udeležijo in pokažejo svoje zanimanje za narodno ustanovo.

Ameriški bombniki so dve uri napadali Rabaul

Avstralski minister pravi, da se bodo Japonci zopet vrnili na Papuo, kjer so bili poraženi in kjer so izgubili 15,000 mož.

Zavezniški glavni stan v Avstraliji, 26. januarja. Ameriški bombniki so v nedeljo ponoči nad dve uri bombardirali Rabaul in njegovo pristanišče. Njihove bombe so zadele dvojce ladij, ki sta bili najbrže natrpni z municijo. Ena teh ladij je eksplodirala.

WASHINGTON, 26. januarja. — Ameriške čete, ki so šle v akcijo na Solomonih koncem preteklega tedna, so zavojevale važna ozemlja ter povzročile Japoncem veliko škodo.

Tekom bojev v petek so ameriške čete zavezale vas Kokumbono, ki je oddaljena sedem milj od ameriškega letališča na Guadalcanalu.

CAMBERRA, Avstralija, 25. januarja. — Francis Forde, avstralski vojni minister, sviri in pravi, da se bodo Japonci, ki so bili poraženi na Papui, kjer so bile uničene njihove čete, ki so štele 15,000 mož, zopet vrnili ter izvedli na Papuo svoj protinapad.

POGREŠANA PODMORNICA

LONDON, 25. januarja. — Admiralteta naznanja, da bi se morala že pred dnevi vrniti v svoje pristanišče angleška podmornica Traveller, ki je pa še ni, radi česar se jo more smatrati za izgubljeno.

SMRT NACIJSKEGA GENERALA

STOCKHOLM, Švedska, 25. januarja. — Poročilo v časopisu Die Deutsche Allgemeine Zeitung naznanja, da je bil na ruski fronti "v nesreči" ubit general Bogislav von Studnitz, in sicer tri dni po smrti svojega sina, ki je bil ubit na ruski fronti v akciji. Leta 1940 je bil general Studnitz desna roka generala Stuelpnagela, poveljnika okupacijskih čet Pariza.

Pri vojakih

Dne 15. januarja je odšel k vojakom Stanley Adams, sin Mrs. Jennie Muhič, 1382 E. 43 St. Začasno je nastanjen v Fort Hayes v Columbusu, O.

Njegov brat, Frank Tonia, se pa nahaja v vojaški službi že od 11. julija, 1941 in je že dalj časa na Havajih.

Takisto se nahaja pri vojakih že od 14. marca, 1941, Edward Preleyko, soproj Josephine Preleyko, rojene Antonio, ki je hči Mrs. Muhič ter živi na 1575 E. 43 St. Nahaja se v Panama Canalu.

Fanton želimo srečen in zdrav povratek!

Dobrodolna priredba

Snoči se je vršila zadnja seja pripravljalnega odbora za "President's Ball" priredbo, ki se vrši v petek večer, 29. januarja, v pomoč pobujanju otroške paralize. Podan je bil osnutek programa, ki se bo vršil od 8. do 9. ure, ter bo vsekakor zelo zanimiv. Po programu se razvije ples, za katerega bo igral Peconov orkester. Vstopnice za to dobrodelno prireditev si lahko že sedaj nabavite v uradu S. D. Z. ali pa v slaščičarni Mrs. Makovec v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

STALINOV DNEVNO POVELJE ČETAM SOVJETSKIH ARMAD

Stalin se kot vrhovni poveljnik zahvaljuje poveljstvu ter vojaštvu rdečih armad, ki je izvojevalo zadnje sijajne zmage.

V DVEH MESECIH SO ZAJELI RUŠI 200,000 NACISTOV, RAZBILI 102 SOVRAŽNI DIVIZIJI IN OSVOBODILI 245 MILJ OZEMLJA

Josip Stalin je izdal včeraj sovjetskim armadam kot njihov vrhovni poveljnik dnevno povelje, v katerem je izjavil, da so Rusi izvojevali velike in važne zmage, da so v dveh mesecih zajeli 200,000 nacističkih vojakov, uničili 102 sovražni diviziji ter napredovali 245 milj.

Nemci so priznali umik iz Voronježa, rekoč, da so se umaknili zato, da "skrajšajo svojo bojno črto."

Vesti ruskih komunistov

Ruski komuniste naznanja, da je bilo v zadnjem napadu na Voronjež zajetih nadaljnjih 11,000 Nemcev, s čemer je naraslo število zajetih Nemcev na tej fronti na 75,000.

Dalje naznanja ruski komuniste, da so ruske čete na Kavkazu napredovale 18 do 24 milj, na stepah južne Rostovske province pa so zavezale večje število nadaljnjih vasi.

Stalinovo dnevno povelje

Stalin pravi v svojem dnevnem povelju: "Moje čestitke moštvu rdeče armade, njenim

O NEDELJSKI IGRI "PROFESSOR PROPOSES"

Komedija "Professor proposes," ki jo je dal v nedeljo mladostno članstvo dramskega zbora "Ivan Cankar", je bila vzorno odigrana, pripomniti je le, da je bilo v komediji v resnici malo komedije. Po našem mnenju je bila prva angleška igra, ki so jo dali isti igralci, vsebinsko mnogo boljše kakor sedanja, dasi je bila ta, kakor rečeno, vzorno odigrana.

Z igralskega stališča je bila igra popolna in ne spominjamo se, da bi videli kdaj na našem odru boljše izvedbo. Igra je potekala z gladko gledališko rutino, brez zapletljivega in brez vsakih mučnih zatikanj, ki se tako rada pojavljajo med diletantami.

Šepetalca se ni nikoli slišalo. Igralci so bili izborni nastudirani, popolnoma večji svojim vlogam in v govoru in kretnjah, kar velja zlasti za glavne vloge, ki so jih igrali Miss Berta Erštet, Miss Anica Čebul Miss Florence Unetich in Mr. Stanley Skuk; prav tako pa so tudi vsi ostali izborni odigrali svoje vloge: Margaret Stefanic, Pauline Debevec, Vincent Frank, Max Traven in Frances Tavcar.

Mr. Rudy Vidmar je nastopil kot profesor šole v zadnjem dejanju s primeroma kratko vlogo, ki pa jo je, kakor običajno, izborni odigral. On je igra tudi režiral, in ni dvoma, da je poleg inteligentnosti igralcev, ki so nastopili, tudi njegova velika zasluga, da je predstava tako sijajno uspela.

Posebno hvalo zasluži zlasti igralci glavnih in daljših vlog, Berta Erštetova, ki je bila kot voditeljica zavra izborna v svojem prenapetem dostojanstvu, Anica Čebulova, Florence

Uneticheva in Stanley Skuk. Talentirana mladenka Paliska je podala ljubko omejeno sobarico.

Žal, da je bil poset te igre skrajno slab. Ali naj je to plačilo našemu zaslužnemu, vnetemu in navdušenemu gledališkemu naraščanju za ves njegov trud in dobro voljo? In še tisti, ki so prišli igro gledat, so bili večinoma starejši ljudje, ki jim angleščina ni tako domača kakor mladini! Kje pa je slednja ostala? Kje je bilo vse članstvo naših mladinskih podpornih in sportnih društev? Nobeno čudo, če se bo s takimi poseti ubilo mladini veselje do dramatike.

MESSERSMITH V WASHINGTONU

WASHINGTON, 25. januarja. — George Messersmith, poslanik Zedinjenih držav v Mehiki, je prispeel snoči semkaj, kjer bo imel konferenco z uradniki državnega departamenta, nakar se bo tu nekaj dni odpočil.

Odborniki Slov. doma na Holmes Ave.

Na seji direktorija Slovenskega doma na Holmes Ave., je bil konstituiran sledeč odbor za tekoče leto: Predsednik Frank Znidaršič, podpredsednik Anton Srebot, tajnik Joško Penko, blagajnik Louis Simenc, zapisničarica Frances Susel; nadzorni odbor: John Hrvatin, predsednik, Rose Simenc in Filomena Sedej; gospodarski odbor: Frank Kocin, predsednik, John Čopič in Steve Mejak; prosvetni odbor: Ursula Čopič, predsednica, Louis Jerkič, John Prusnik in Louise Čebon.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

DESET LET UMOROV IN RAZSULA

Pred desetimi leti, dne 30. januarja 1933, je Hitler, ki niti ni bil pravi nemški državljani, postal kancelar rajha. Od onega dne naprej so Hitler in njegovi mogočni in navihani gangsterji vodili boj proti vsemu -človeškemu rodu.

Pristaši nacistične stranke, vojaški mogočniki in navadni ljudje, ki so prodali svoje prvorojenstvo za skledo leče, so se pridružili gangsterjem, da izpolnijo svoje krvave ambicije in se iznebijo svojih protivnikov. Začeli so manipulirati druge ljudi za svojo lastno osebno korist. Njihova blazna pohlepnost po moči in bogatstvu je ustvarila strahovit rekord hudobnih, barbarskih, sadističnih činov divjstva.

V desetih letih so izvršili oni strahoviti seznam dejanj, ki predstavlja udejstvovanje totalitarnih idej; "Novi red," ki je načelo domačega napredka nadomestil z onim tiranstva.

Vse, kar so naciji napravili in danes napravljajo, je direktna posledica neke črne filozofije, katere osnovni predpogoj je zaničevanje priprostega človeka. Celo desetletje nacizma visi skupaj. Posamezni čini in strahovitosti, strašni sami na sebi, so tem strašnejši, ako na nje gledamo kot del namenjenega programa.

Sledeče razodeva naravo nacizma, njegovo teorijo in prakso:

1. Teorija. Bolj primerno je eksterminirati male narode, kot oskrbovati jih.

Praksa: (a) Tekom dveh let vojne je bilo 460,000 Jugoslovancev hladnokrvno umorjenih.

(b) Na Grškem, katera dežela ima približno toliko prebivalcev kolikor New York City, umre več kot 1,000 ljudi na dan—od glada.

(c) Hrana v Belgiji je bila zadnje zimo tako pčla, da so klali podgane in jih prodajali po 20 frankov.

(d) 182,000 Poljakov je bilo usmrčenih ali pa je umrlo v koncentracijah.

(e) Število Židov, ki so bili umorjeni ali drugače eksterminirani od nacijev, se po poročilih iz Evrope vrti med 1,500,000 in 2,000,000. Hitler je obljubil, da ne bo pustil Žida v Evropi, naj zmaga ali zgubi, istočasno pa naciji previdno skrbijo, da se izbriše vsak sled njihovih masnih umoritev.

2. Teorija: Ljudje so kakor govedo, da jih odvažate tja, kjer jih potrebujete.

Praksa: Eden in pol milijona Poljakov in Židov je bilo izgnanih ali odposlanih na suženjsko delo znotraj Nemčije v prvih dveh letih vojne.

3. Teorija: Ne-arijski ljudje morajo biti znižani na stan in mentaliteto sužnjev.

Praksa: (a) Plemenska diskriminacija: poroke med Poljaki in Nemci so prepovedane. "Noben Poljak ne sme biti enakovreden z Nemcem."

(b) Pravosodje: porotne obravnave v Čehoslovakiji so bile odpravljene. "Čehi niso sposobni biti porotniki."

(c) Prosveta: srednje šole in vseučilišča so bila odpravljena na Poljskem in v Čehoslovakiji.

4. Teorija: Gospodarstvo "Novega reda" nudi delo in varnost za ves svet.

Praksa: (a) Evo, kako se to vrši. Odkar je vojna začela, je bilo 5,200,000 delavcev siloma ali pod krivimi pretevezami nabranih zunaj Nemčije, da delajo kot sužnji v nemških tovarnah ali na njivah.

(b) Na Nizozemskem je pepel Holandcev, ki so umrli v koncentracijah, na prodaj njihovim družinam za 25 guilder-jev.

(c) Na Češkem in Moravskem delajo delavci 12 ur na dan v tovarnah, da producirajo za Hitlerja.

5. Teorija: Krščanstvo mora nehati.

(a) "Krščanstvo je iste vrste kakor komunizem."

(b) "Deset zapovedi je posnetek najbolj nizkotnih instinktov človeštva."

(c) "Kar je zlo, mine; kar je dobro, ostane. To je razlog, zakaj katoliška cerkev mora poginiti."

Praksa: (a) V Solnogradu je bilo mnogo tisoč verskih knjig sežganih na javnem trgu.

(b) Na Poljskem je bilo 80% duhovnikov deportiranih v koncentracijske tabore na Nemškem.

(c) Vsi nabožni govori in službe so bili izključeni iz nemških radio-postaj.

(d) 20,000 katoliških šol na Nemškem je bilo odpravljenih.

6. Teorija: Otroci "podvrženih plemen" se morajo naučiti služiti "mojstrskemu" plemenu.

Praksa: Iz raznih krajev Srbije so Nemci pobrali 100,000 otrok in jih prisilili hoditi peš do Nemčije in jih pri tem hranili s koreninami trave in pustili, da pijejo vodo z okuženih močvirij. Oni, ki so to pot preživeli, so bili postavljeni v delovne tabore in poučeni, da spadajo k manjvrednemu narodu, ki mora služiti Nemčiji.

7. Teorija: Najprej pridejo v poštev interesi mojstrskega plemena.

Praksa: (a) Nemci morajo biti dobro prehranjeni. Na Francoskem, kjer tovarni vlaki, polni živeža, gredo vsak dan na Nemško, je ves narod v nevarnosti vsled pomanjkanja hrane. V Belgiji več kot polovica šolskih otrok v mestih ostajajo brez zajutka. Na Poljskem so kmetje prišli do tega, da kuhajo olupke in kože mrtvih živali.

(b) Na Belgijskem sta bila dva starca, 73 oziroma 69 let stara, obsojena na smrt, ker sta nudila hrano in zavetje britanskim letalcem. Deček, ki ga je nemški vojak udaril, je zakričal "Svinjski boš." Vojak ga je na mestu ustrelil.

Zmage italijanske vojske nad miroljubnim kmečkim prebivalstvom

(Nadaljevanje s 1. strani)

Boji pri Preserju

V Preserje so Italijani pripeljali 25 topov, jih razporedili v bližini železniške postaje in obstrlevali gozdove nad vasi, kjer so imeli partizani svoja taborišča. Partizani so se umaknili v gozdove na Rakitni. Požarih je bilo več hiš in odpeljanih precej ljudi.

Napad na Italijane

17. julija: — Partizani so napadli iz zasede oddelek Italijancev, ki je štel 60 moških in ubili 22 fašistov, a ranili jih približno 30. Italijani so pokopali svoje mrtve v Stični. Šolo v Stični pa so preuredili v bolnišnico.

18. julija: Partizanska skupina, ki je taborila v okolici Melnika in Magdalenske gore (obč. Dobrunje), se je umaknila na Golovec.

Ofenziva pri Krimu

20. julija: Ofenziva v sektorju Krim: Italijani so se nahajali v krajih Ig, Iška vas, Iška, Osredok, St. Vid, Rakitna, Gorinja, Brezovica, Dol. Brezovica, Preserje, Potpeč. Vas Zg. Ig so obkolili. Italijani so nadalje obkolili ves prostor med kraji: Preserje, Borovnica, Logatec, Rakek, Cerknica, Sv. Vid, Rakitna in nameravali zajeti vse partizane, ki so imeli tam svoje postojanke.

Izdajalec

V vaseh pod Krimom je ljudstvo še v miru počelo zoreče žito, razen v Iški vasi, kjer je bilo skoraj vse požgano. Po italijanskih akcijah se je vrnilo nekaj ljudi nazaj v vas, med njimi tudi partizan Velkavrh. Ta je predložil Italijanom seznam ljudi, ki so odšli v hribe.

20. julija: Italijanski vojaki so našli v Iškem Vintgarju v neki duplini 14 moških in 5 ženskih trupel.

Moritev naših ljudi

23. julija: Italijani so požgali vas Vrhovec pri Viču kot represalijo, ker so partizani ubili dva Italijana. Ustrelili so tudi 14 ljudi, ki so jih polovili v okolici. Med njimi sta bili tudi dve ženski. V Iški vasi so Italijani ustrelili 14 talcev.

Iz Bresta pri Igu so Italijani odpeljali 6 mladih fantov.

24. julija: je prišla vest, da so Italijanski vojaki zavzeli Krim, Golo in Kurešček in povsod izobesili italijanske zastave.

25. julija: Italijani so na Brdu pri Viču napravili ogromna skladišča municije. Najbrže pripravljajo ofenzivo na Polhovgrajsko hribe.

Italijani vrše akcije v vaseh Tomišelj in Vrbljenje. Vse za borbo sposobne moške odpeljejo Italijani s seboj.

Laška justica

V krimskem območju, ki je obkoljeno, so partizani razpustili svoje jedinice. Razšli so se vsak na svoj dom, deloma pa prebežali v druga področja. V Podkrajju, kjer so imeli partizani svoj tabor, so našli Italijani seznam njihovih vaških zaupnikov in odbornikov. Vse te sedaj Italijani namestu ustrelje in jim porušijo hiše.

Odvajanje ljudi

26. julija: Iz Iga in okolice so Italijani pobrali večino moških. Natovorili so jih na sedem velikih avtomobilov in jih odpeljali v Ljubljano v neko vojašnico.

27. julija so Italijani pripeljali z Barja v Ljubljano 4 velike avtomobile moških.

28. julija so pripeljali iz Rudnika 3 avtomobile moških.

30. julija iz vojašnice Vojvoda Mišiča v Ljubljani so danes odpeljali 400 moških v italijansko koncentracijsko taborišča.

31. julija ob mestni meji, ki je obdana z žično ograjo, so Italijani pričeli graditi obrambni pas. Pripeljali so več topov in jih sedaj montirajo.

IZ TURČIJE

London, 16. januarja (Radio prejemna služba) — Turški ministriški predsednik Saradjoglu je izjavil dopisnikom velikih londonskih časopisov, da se bo Turčija z vso odločnostjo uprta vsakomur, ki bi si hotel prilaistiti le peš turške zemlje. Turčija ostaja zvesta svoji zvezi z Veliko Britanijo, a kar se tiče Sovjetske Rusije, je dodal Saradjoglu, so turški odnosi z njo jako dobri. Izjavil je tudi, da Turčija namerava po vojni obnoviti svoje zveze z balkanskimi državami.

Državljanska vojna, anarhija in socialni prevrati so zagoreli povsod, v mnogih slučajih s podporo osi, ki v cilju popolnega zasuženja stremi za čimvečjim razdrojenjem podjarmljenih narodov.

Avstrijec terorizira Slovenca pod geslom germanizacije v okvirju velikega rajha. Nemčija skuša ustvariti anarhijo, obenem pa ropa in pleni, ter hrani z bogastvom teh dežel svoj vojaški stroj. Vse, od žita in rud pa do živine in tobaka, ter vseh razpoložljivih delavskih sil, vse mora v Nemčijo. Zita bogata Rumunija ima racioniran koruzni kruh. Dočim na Bolgarskem primanjkuje cigaret, Madžari

več nimajo zadosti mesa, a Grki svojih poglavitnih pridelkov, ribe in olivnega olja, sploh več ne poznajo.

Okoli svojega carstva na kontinentu zidajo nacisti s pomočjo delavcev - sužnjev utrdbe v vseh onih krajih, kjer bi se mogli izkrcati zavezniki in prinesti svobodo. Zasužnjeni narodi kličejo na pomoč in se vprašujejo kakšno bo njihova politična bodočnost. Pisma, ki včasih pridejo iz Jugoslavije prosijo masčevanja s strani letalstva zedinjenih narodov in zahtevajo, da se bombardirajo Zagreb, Budimpešta in Sofija, rudniki v Boru in Trepči in da se tako ustavi moritve osi.

Lakota, bolezni, pokolji in splošna degradacija tako strašno razsajajo v Evropi, da se predstavniki vlad v izgnanstvu boje, da bodo nekateri narodi popolnoma izginili, drugi pa za vedno pohabljeni, ako ne bo zedinjenim narodom v teku tega leta uspešno, da učinkovito nastopijo proti tiraničnemu zatiranju osi.

Pred vojno je živelo 110 milijonov ljudi v deželah, ki se razprostirajo od sovjetskih mej do črte Danzig-Trst, kjer se na kontinentu spajata vzhod in zapad. Na podlagi uradnih podatkov je nedvomno dognano, da je bilo do zdaj že več nego 500.000 izmed njih načrtno pomorjenih in zelo je verjetno, da bo treba to število pomnožiti predno bo ta prostor, katerega Nemci imenujejo svoj "Lebensraum", rešen nacističnega klana in zatiranja.

Kar cela ljudstva so nasilno pregnali iz njihovih starih domov; miroljubni narodi kakor Slovenci, od katerih je bilo že do zdaj skoraj 200,000 izgnanih v tuje dežele in milijoni poljskih državljancev so bili nasilno izseljeni, da se umaknejo nemškim pritepenecem. Cele narode so zrezobirno zatirali, češ da so po nacističnem merilu človeških vrednot podrejena bitja.

Postopoma iztrebljajo vero, kakor n. pr. katolicizem na Štajerskem in v Avstriji; glasom izjave nekega nacističnega gaudijarja: "Uničili bomo vse stare vere in uvedli našo novo religijo nemške krvi in nemške rase."

Proti koncu preteklega leta je Gestapo zaprla svojo židovsko sekcijo v Srbiji — ni bilo več živih Židov v njej podrejenem odseku.

Od poljskih delavskih taborišč pa do črnogorskih planin in mtaških atenskih ulic, povsod v teh daljnih prostorih straši lakota. Mrzlica in stradanje gresta roko v roki skozi balkanske dežele. Najrazličnejše bolezni, od legarja pa do čudnih obolenj, povzročeni od pomanjkanja vitaminov, morijo one, katerim prizaneso klanje iz političnih ozirov. Mnogo srbskih otrok je oslepel zaradi enostranske prehrane. Zdravila, ki so silno redka, oddajajo le pod najstrožjim nadzorstvom, da se jih ne bi oddajalo partizanskim skupinam patriotov.

Državljanska vojna, anarhija in socialni prevrati so zagoreli povsod, v mnogih slučajih s podporo osi, ki v cilju popolnega zasuženja stremi za čimvečjim razdrojenjem podjarmljenih narodov.

Avstrijec terorizira Slovenca pod geslom germanizacije v okvirju velikega rajha. Nemčija skuša ustvariti anarhijo, obenem pa ropa in pleni, ter hrani z bogastvom teh dežel svoj vojaški stroj. Vse, od žita in rud pa do živine in tobaka, ter vseh razpoložljivih delavskih sil, vse mora v Nemčijo. Zita bogata Rumunija ima racioniran koruzni kruh. Dočim na Bolgarskem primanjkuje cigaret, Madžari

več nimajo zadosti mesa, a Grki svojih poglavitnih pridelkov, ribe in olivnega olja, sploh več ne poznajo.

Okoli svojega carstva na kontinentu zidajo nacisti s pomočjo delavcev - sužnjev utrdbe v vseh onih krajih, kjer bi se mogli izkrcati zavezniki in prinesti svobodo. Zasužnjeni narodi kličejo na pomoč in se vprašujejo kakšno bo njihova politična bodočnost. Pisma, ki včasih pridejo iz Jugoslavije prosijo masčevanja s strani letalstva zedinjenih narodov in zahtevajo, da se bombardirajo Zagreb, Budimpešta in Sofija, rudniki v Boru in Trepči in da se tako ustavi moritve osi.

Lakota, bolezni, pokolji in splošna degradacija tako strašno razsajajo v Evropi, da se predstavniki vlad v izgnanstvu boje, da bodo nekateri narodi popolnoma izginili, drugi pa za vedno pohabljeni, ako ne bo zedinjenim narodom v teku tega leta uspešno, da učinkovito nastopijo proti tiraničnemu zatiranju osi.

Pred vojno je živelo 110 milijonov ljudi v deželah, ki se razprostirajo od sovjetskih mej do črte Danzig-Trst, kjer se na kontinentu spajata vzhod in zapad. Na podlagi uradnih podatkov je nedvomno dognano, da je bilo do zdaj že več nego 500.000 izmed njih načrtno pomorjenih in zelo je verjetno, da bo treba to število pomnožiti predno bo ta prostor, katerega Nemci imenujejo svoj "Lebensraum", rešen nacističnega klana in zatiranja.

Kar cela ljudstva so nasilno pregnali iz njihovih starih domov; miroljubni narodi kakor Slovenci, od katerih je bilo že do zdaj skoraj 200,000 izgnanih v tuje dežele in milijoni poljskih državljancev so bili nasilno izseljeni, da se umaknejo nemškim pritepenecem. Cele narode so zrezobirno zatirali, češ da so po nacističnem merilu človeških vrednot podrejena bitja.

Postopoma iztrebljajo vero, kakor n. pr. katolicizem na Štajerskem in v Avstriji; glasom izjave nekega nacističnega gaudijarja: "Uničili bomo vse stare vere in uvedli našo novo religijo nemške krvi in nemške rase."

Proti koncu preteklega leta je Gestapo zaprla svojo židovsko sekcijo v Srbiji — ni bilo več živih Židov v njej podrejenem odseku.

Od poljskih delavskih taborišč pa do črnogorskih planin in mtaških atenskih ulic, povsod v teh daljnih prostorih straši lakota. Mrzlica in stradanje gresta roko v roki skozi balkanske dežele. Najrazličnejše bolezni, od legarja pa do čudnih obolenj, povzročeni od pomanjkanja vitaminov, morijo one, katerim prizaneso klanje iz političnih ozirov. Mnogo srbskih otrok je oslepel zaradi enostranske prehrane. Zdravila, ki so silno redka, oddajajo le pod najstrožjim nadzorstvom, da se jih ne bi oddajalo partizanskim skupinam patriotov.

Državljanska vojna, anarhija in socialni prevrati so zagoreli povsod, v mnogih slučajih s podporo osi, ki v cilju popolnega zasuženja stremi za čimvečjim razdrojenjem podjarmljenih narodov.

Avstrijec terorizira Slovenca pod geslom germanizacije v okvirju velikega rajha. Nemčija skuša ustvariti anarhijo, obenem pa ropa in pleni, ter hrani z bogastvom teh dežel svoj vojaški stroj. Vse, od žita in rud pa do živine in tobaka, ter vseh razpoložljivih delavskih sil, vse mora v Nemčijo. Zita bogata Rumunija ima racioniran koruzni kruh. Dočim na Bolgarskem primanjkuje cigaret, Madžari

več nimajo zadosti mesa, a Grki svojih poglavitnih pridelkov, ribe in olivnega olja, sploh več ne poznajo.

Okoli svojega carstva na kontinentu zidajo nacisti s pomočjo delavcev - sužnjev utrdbe v vseh onih krajih, kjer bi se mogli izkrcati zavezniki in prinesti svobodo. Zasužnjeni narodi kličejo na pomoč in se vprašujejo kakšno bo njihova politična bodočnost. Pisma, ki včasih pridejo iz Jugoslavije prosijo masčevanja s strani letalstva zedinjenih narodov in zahtevajo, da se bombardirajo Zagreb, Budimpešta in Sofija, rudniki v Boru in Trepči in da se tako ustavi moritve osi.

Lakota, bolezni, pokolji in splošna degradacija tako strašno razsajajo v Evropi, da se predstavniki vlad v izgnanstvu boje, da bodo nekateri narodi popolnoma izginili, drugi pa za vedno pohabljeni, ako ne bo zedinjenim narodom v teku tega leta uspešno, da učinkovito nastopijo proti tiraničnemu zatiranju osi.

Pred vojno je živelo 110 milijonov ljudi v deželah, ki se razprostirajo od sovjetskih mej do črte Danzig-Trst, kjer se na kontinentu spajata vzhod in zapad. Na podlagi uradnih podatkov je nedvomno dognano, da je bilo do zdaj že več nego 500.000 izmed njih načrtno pomorjenih in zelo je verjetno, da bo treba to število pomnožiti predno bo ta prostor, katerega Nemci imenujejo svoj "Lebensraum", rešen nacističnega klana in zatiranja.

Kar cela ljudstva so nasilno pregnali iz njihovih starih domov; miroljubni narodi kakor Slovenci, od katerih je bilo že do zdaj skoraj 200,000 izgnanih v tuje dežele in milijoni poljskih državljancev so bili nasilno izseljeni, da se umaknejo nemškim pritepenecem. Cele narode so zrezobirno zatirali, češ da so po nacističnem merilu človeških vrednot podrejena bitja.

Postopoma iztrebljajo vero, kakor n. pr. katolicizem na Štajerskem in v Avstriji; glasom izjave nekega nacističnega gaudijarja: "Uničili bomo vse stare vere in uvedli našo novo religijo nemške krvi in nemške rase."

Proti koncu preteklega leta je Gestapo zaprla svojo židovsko sekcijo v Srbiji — ni bilo več živih Židov v njej podrejenem odseku.

Od poljskih delavskih taborišč pa do črnogorskih planin in mtaških atenskih ulic, povsod v teh daljnih prostorih straši lakota. Mrzlica in stradanje gresta roko v roki skozi balkanske dežele. Najrazličnejše bolezni, od legarja pa do čudnih obolenj, povzročeni od pomanjkanja vitaminov, morijo one, katerim prizaneso klanje iz političnih ozirov. Mnogo srbskih otrok je oslepel zaradi enostranske prehrane. Zdravila, ki so silno redka, oddajajo le pod najstrožjim nadzorstvom, da se jih ne bi oddajalo partizanskim skupinam patriotov.

Državljanska vojna, anarhija in socialni prevrati so zagoreli povsod, v mnogih slučajih s podporo osi, ki v cilju popolnega zasuženja stremi za čimvečjim razdrojenjem podjarmljenih narodov.

Avstrijec terorizira Slovenca pod geslom germanizacije v okvirju velikega rajha. Nemčija skuša ustvariti anarhijo, obenem pa ropa in pleni, ter hrani z bogastvom teh dežel svoj vojaški stroj. Vse, od žita in rud pa do živine in tobaka, ter vseh razpoložljivih delavskih sil, vse mora v Nemčijo. Zita bogata Rumunija ima racioniran koruzni kruh. Dočim na Bolgarskem primanjkuje cigaret, Madžari

več nimajo zadosti mesa, a Grki svojih poglavitnih pridelkov, ribe in olivnega olja, sploh več ne poznajo.

Okoli svojega carstva na kontinentu zidajo nacisti s pomočjo delavcev - sužnjev utrdbe v vseh onih krajih, kjer bi se mogli izkrcati zavezniki in prinesti svobodo. Zasužnjeni narodi kličejo na pomoč in se vprašujejo kakšno bo njihova politična bodočnost. Pisma, ki včasih pridejo iz Jugoslavije prosijo masčevanja s strani letalstva zedinjenih narodov in zahtevajo, da se bombardirajo Zagreb, Budimpešta in Sofija, rudniki v Boru in Trepči in da se tako ustavi moritve osi.

Lakota, bolezni, pokolji in splošna degradacija tako strašno razsajajo v Evropi, da se predstavniki vlad v izgnanstvu boje, da bodo nekateri narodi popolnoma izginili, drugi pa za vedno pohabljeni, ako ne bo zedinjenim narodom v teku tega leta uspešno, da učinkovito nastopijo proti tiraničnemu zatiranju osi.

Pred vojno je živelo 110 milijonov ljudi v deželah, ki se razprostirajo od sovjetskih mej do črte Danzig-Trst, kjer se na kontinentu spajata vzhod in zapad. Na podlagi uradnih podatkov je nedvomno dognano, da je bilo do zdaj že več nego 500.000 izmed njih načrtno pomorjenih in zelo je verjetno, da bo treba to število pomnožiti predno bo ta prostor, katerega Nemci imenujejo svoj "Lebensraum", rešen nacističnega klana in zatiranja.

Kar cela ljudstva so nasilno pregnali iz njihovih starih domov; miroljubni narodi kakor Slovenci, od katerih je bilo že do zdaj skoraj 200,000 izgnanih v tuje dežele in milijoni poljskih državljancev so bili nasilno izseljeni, da se umaknejo nemškim pritepenecem. Cele narode so zrezobirno zatirali, češ da so po nacističnem merilu človeških vrednot podrejena bitja.

Postopoma iztrebljajo vero, kakor n. pr. katolicizem na Štajerskem in v Avstriji; glasom izjave nekega nacističnega gaudijarja: "Uničili bomo vse stare vere in uvedli našo novo religijo nemške krvi in nemške rase."

Proti koncu preteklega leta je Gestapo zaprla svojo židovsko sekcijo v Srbiji — ni bilo več živih Židov v njej podrejenem odseku.

Od poljskih delavskih taborišč pa do črnogorskih planin in mtaških atenskih ulic, povsod v teh daljnih prostorih straši lakota. Mrzlica in stradanje gresta roko v roki skozi balkanske dežele. Najrazličnejše bolezni, od legarja pa do čudnih obolenj, povzročeni od pomanjkanja vitaminov, morijo one, katerim prizaneso klanje iz političnih ozirov. Mnogo srbskih otrok je oslepel zaradi enostranske prehrane. Zdravila, ki so silno redka, oddajajo le pod najstrožjim nadzorstvom, da se jih ne bi oddajalo partizanskim skupinam patriotov.

Državljanska vojna, anarhija in socialni prevrati so zagoreli povsod, v mnogih slučajih s podporo osi, ki v cilju popolnega zasuženja stremi za čimvečjim razdrojenjem podjarmljenih narodov.

Avstrijec terorizira Slovenca pod geslom germanizacije v okvirju velikega rajha. Nemčija skuša ustvariti anarhijo, obenem pa ropa in pleni, ter hrani z bogastvom teh dežel svoj vojaški stroj. Vse, od žita in rud pa do živine in tobaka, ter vseh razpoložljivih delavskih sil, vse mora v Nemčijo. Zita bogata Rumunija ima racioniran koruzni kruh. Dočim na Bolgarskem primanjkuje cigaret, Madžari

več nimajo zadosti mesa, a Grki svojih poglavitnih pridelkov, ribe in olivnega olja, sploh več ne poznajo.

Okoli svojega carstva na kontinentu zidajo nacisti s pomočjo delavcev - sužnjev utrdbe v vseh onih krajih, kjer bi se mogli izkrcati zavezniki in prinesti svobodo. Zasužnjeni narodi kličejo na pomoč in se vprašujejo kakšno bo njihova politična bodočnost. Pisma, ki včasih pridejo iz Jugoslavije prosijo masčevanja s strani letalstva zedinjenih narodov in zahtevajo, da se bombardirajo Zagreb, Budimpešta in Sofija, rudniki v Boru in Trepči in da se tako ustavi moritve osi.

Lakota, bolezni, pokolji in splošna degradacija tako strašno razsajajo v Evropi, da se predstavniki vlad

Poslanica Jugoslova-

nom ob novem letu

Minister Sava Kosanović je dne 6. januarja naslovil preko ameriške kratkovalovne oddaje jugoslovanskemu narodu v domovini naslednji govor:

Narod, ki ni pripravljen boriti se za svojo svobodo, izgubi ne le svobodo, temveč pogubi tudi samega sebe kot narod. V začetku sovražnik izdajalcem še deli nagrade, dočim narod v celoti trpi in poginja, toda na koncu zavre osvobodilce tudi izdajalce. Samo narodi, v katerih posamezniki vedo umirati za dobro celoto, se vzdržijo in trajajo.

Kaj bi se bilo zgodilo z Veliko Britanijo, ako bi bila v trenutku porušenja Francije, ko je bila videti čisto osamljena na svetu, kolebala in se upognila? Anglijo so takrat rešili oni hrabri možje, ki se niso ustrašili smrti.

Kaj se je zgodilo v Rusiji? Z vso svojo silo se je nacistični vojaški stroj navalil nanjo in kar je ustavilo njegovo prodiranje ni bila le tehnika, temveč predvsem volja in pripravljenost vsega naroda, da pogine branec svojo svobodo. Ko je bila nemška vojaška sila zastala v svojem silovitem zamahu pred Moskvjo, njenega navalu niso zadržali toliko tanki in letala kolikor požrtvovalnost ruskih junakov.

Zgodovine Stalingrada človeštvo ne bo nikdar pozabilo. Meščani, žene in otroci, vsi pripravljeni na boj do smrti, so storili čudež, v katerega nikdo ni več verjel.

Tudi vi, bratje in sestre v Jugoslaviji, z golimi rokami, sestradani in slabo oblečeni, vzbujate navdušenje po širokem svetu, pri sovražniku pa strah in trepet — ne z orožjem ali strategijo, temveč edinole s preziranjem smrti. Kadar kdo v Ameriki reče "Jugoslavija", vzbudi pri poslušalcu misel na odpor in borbo, na brezprimerno junaštvo naroda v borbi za obstanek.

Vsak pošten kozmopolit se bo s spoštovanjem spominjal naroda, v katerem toliko posameznikov kaže pripravljenost žrtvovati se v borbi za občo dobro. Zato pa bo jutri, ko se bo vojna končala z ustvarjenjem novega sveta ter boljšega, in pravičnega reda v njem, imela Jugoslavija — Srbi, Hrvati in Slovenci — pri odločevanju svoje usode odločilnejšo in močnejšo besedo, ker so za občo stvar doprinesli odločilnejših in močnejših žrtev.

Skozi stoletja si je naš narod ohranil ideale in moralno, in kljub vsemu trpljenju, na katero smo naleteli v svoji zgodovini, se narod v celoti ni nikdar pregrešil proti idealom in proti morali. Neizmerne vrste neimenovanih, neznanih in pisanih nevesčih junakov je bilo vedno v odločilnem trenutku pripravljenih poginiti z razumno hrabrostjo; tako so nam rešili ime, zemljo in bodočnost. Hrabrost in borbenost našega naroda ni nespametna in poblazneta nasilnost, temveč hrabrost ljudi, ki vedo, kadar poginejo kaj so žrtvovali in zakaj se žrtvujejo. Edinole taka hrabrost bo človeštvo rešila zla, v katero ga je vrgel sovražnik človeštva.

Toda sile zla ne počivajo. Boje se usode, ki jih bo zadela po

Vojaški poročevalec

Na gornji sliki je vojni poročevalec, ki je resničen vojak, namreč mornarski saržent E. J. Burman iz Kalifornije, ki si dela beležke v bojih na Guadalcanalu.

Pes v čevljih

Na sliki vidimo vojaškega psa in njegovega vežbalca, ki ga vežba za stražno službo. Pes ima na nogah posebne čevlje, ki mu ščitijo noge.

zmagi sil dobrega in zato se skušajo strniti v še močnejše skupine nego dozdaj. Obenem hočejo zasejati nezaupanje in spore med narode na bojiščih in povzročiti zmešnjavo, ki bi jih rešila.

Velicestno borbo, ki se bije v naših krajih, bi radi pokazali kot kaos, anarhijo in brezumno klanje. Ko so nam raztrgali državo na sedem delov, so proglasili, da se nikdar več ne bomo zedinili. Spor med Srbi in Hrvati so hoteli skupaj z našimi izdajalci tako poglobiti, da bi se nikdar več ne mogli pobotati. Širom sveta so trosili vesti o krvi, preliti med brati, da bi dokazali kakšni divjaki smo in kako nesposobni za samostojno življenje. Strahovite žrtve srbskega naroda so skušali naprti vsemu Hrvatstvu. Ponižali so nas s Pavelićem in ponižali so nas z Nedićem. Toda, ko je narod zopet odgovoril s skupno borbo, v kateri se za isti cilj in

What You Buy With WAR BONDS

Actual experience on the world's war fronts has proved the collapsible boat an essential safety feature for both Naval and land based planes. They are made of rubberized material, easily inflated.

At the Battle of Midway an Army Lieutenant, after bombing a carrier, was forced to bail out of his bomber. He was able to get a "fish eye" view of the entire battle from his collapsible boat and was later picked up by an American plane. Your purchase of War Bonds with at least ten percent of your income every payday will help protect the lives of men who are flying for you. Get behind them today. U. S. Treasury Department

Pošta v džungli

Na sliki vidimo ameriškega vojaka na Novi Gvineji, ki sortira pošto, katera je dospela iz Amerike v novogvinejsko džunglo.

za isti ideal, proti istemu sovražniku preliva obenem srbska, hrvaška in slovenska kri, hočejo prepričati svet, da je to kaos, propast in zločin. Vaš najboljši odgovor na to obsodbo sta hrabrost in sloga. Ako ste hrabri, toda nesložni, bo vaša hrabrost zaman. Ako ste složni, a niste hrabri, ne boste mogli ničesar doseči. Ako pa ste složni in hrabri, vas bo človeštvo zagotovo razumelo in vas bo podpiralo; bodočnost vam je zagotovljena.

Sovražnik izkorišča na stotero načinov vsak pojav mržnje med Srbi, Hrvati in Slovenci. Vsaka manifestacija sloge poštenih Srbov, Hrvatov in Slovencev, pa je važnejša od najslajnejšega vojaškega uspeha. Manifestacije vaše sloge v borbi segajo preko meja Jugoslavije, in ohrabrujejo vse zaslužne, dajo jim vero v boljšo bodočnost; tudi v Ameriki vzbujajo prepričanje v upravičenost svojih ciljev. Mi Srbi, Hrvati in Slovenci, ki razpolagamo v človeštvu s tako velikim in moralnim kapitalom, moramo biti nosilci ne le naše sloge, temveč sloge vseh zatiranih v njihovem boju za svobodo.

Danes se na svetu bije boj za novi red. Ta vojna, največja v vsej zgodovini, je vojna za nov

napor te velike zemlje, iz katere vam govorim. Za takšen svet umirajo njeni sinovi v Pacifiku in v Afriki; za takšen svet ginejo kitajske kmečke mase in za takšen svet se žrtvujejo strahovite ruske armade.

Za takšen svet padate tudi vi, ki ste bili že takoj od začetka v zbor vsemu človeštvu, ko ste pokazali, kako se zna žrtvovati narod, ki ve, da bo poginil, ako ni pripravljen umreti za svoj moralni ideal. Toda mi smo narod, o katerem poje pesnik, ki je lepo pogodil narodno dušo:

Po cenu svega braničemo slobodu,

Po cenu života

I brata najhiližij in jedinca sina. Mi smo kaljeni na vekovnim mukama.

Mi smo potomci onih što su golorki, Sa motikama in kukama Ustajali protiv caravima. Mi smo oni što znadu da misle na slobodu I kad trunu, i gladuju, i čame.

Pomanjkanje delav-

nih moči v Nemčiji

LONDON, 19. januarja. — (Radio prejemna služba) — V teku oddaje v srbohrvaščini je govornik povdarjal, kako se v zemljah nemških hlapcev, Rumuniji, Madžarski in Bolgarski širijo nemiri zaradi strašnih izgub na ruski fronti. V Nemčiji piše zloglasni Ley, da se Nemčija na Ruskem bori s strahovitimi težkočami in da mora mašiti vzorci v vrstah svoje vojske z delavci, a razredčene vrste svojih delavcev izpolniti na drug način. Vsak posoben mož ki bo moral na fronto, a vsaka sposobna ženska na delo v tovarno.

Oz istem času pa kličejo Hrvati svoje vojake iz fronte, Madžari odvažajo domov svoje delavce iz Nemčije in Rumunije nočejo staviti na razpolago novih divizij za boj proti Rusom.

Mali oglasi

Voznik dobi delo

Takoj se sprejme voznika, ki si s trukom razvažal mehko piščo. Unijska plača in ure. Zgledite se pri Double Eagle Bottling Co., 6517 St. Clair Ave.

Izurjeni operatorji

na BORING MILLS (Horizontal in Vertical) VELIKIH STRUGALNIH RADIAL DRILL Plača na uro, poleg "overtime." Če ste sedaj zaposleni pri obratnem delu, se ne prigrisite.

Wellman Engineering 7000 CENTRAL

Išče se

žensko, ki bi skrbela za otroke čez dan, po 5 dni v tednu. — Zglasite se na 1126 E. 79 St., spodaj, zadaj.

Naprodaj

so nova drva za kurivo. Velika skladišnica za \$4.00 iz tovarne. — Pokličite LI. 2067.

TRGANJE IN BOLEČINE V MISICAH?

Mitro pomoč! Dobite a Pain-Expeller-je, čudovit mazilec, ki ga rabijo tisoči. Nad 18 milijonov prodanih steklenic je dokaz njegove dobrotelosti. Zahtevajte pravi Pain-Expeller a Sidorom na štatičji.

PAIN-EXPELLER

Oblak Furniture Co.

Trgovina s pohištvo Pohištvo in vse potrebščine za dom 6512 ST. CLAIR AVE. Henderson 2978

Oglašajte v - - -

Enakopravnosti

Mali oglasi

Ako iščete

dobrega popraviljalca za vaše čevlje, pridite k nam. Vedno prvovrstno delo. Popravljamo stare čevlje ter imamo polno zalogo finih, novih moških čevljev. Cene zmerene.

FRANK MARZLIKAR 16131 St. Clair Ave.

VSE KARKOLI

potrebuje se od zobozdravnika, bodi izvlečenje zob, polnjenje zob in enako lahko dobite v vaše polno zadovoljstvo pri dr. Župniku, ne da bi zgubili pri tem dosti časa. Vse delo je narejeno, kadar vam čas pripušča. Uradni naslov:

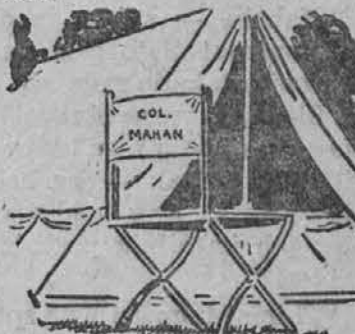
6131 St. Clair Ave.

vhod na 62. cesti

Kna novo poslopje

What You Buy With WAR BONDS

Uncle Sam pays out \$44.81 for an enlisted man's barrack equipment for one year. Included in this equipment is the issue of one folding chair for each three enlisted men at \$1.65 each.

In addition, officers have their own chairs. So the issue of folding chairs runs into the millions. You can help pay for this little comfort for our boys in training with your purchase of War Bonds. A few War Bonds will buy a folding chair. INVEST AT LEAST TEN PERCENT of your income in War Bonds every payday and do your bit toward winning the war. U. S. Treasury Department

"WHAT'S YOUR NAME?"

je naslov

novi knjigi

ki jo je spisal v angleščini slovenski pisatelj LOUIS ADAMIČ

Cena knjigi je \$2.50 in nabavite si jo lahko v našem uradu.

MAD

When a cough due to a cold drives you mad, Smith Brothers Cough Drops give soothing, pleasant relief. Smith Brothers' contain a special blend of medicinal ingredients, blended with prescription care. Still cost only 5¢—yes, a nickel checks that tickle!

SMITH BROS. COUGH DROPS BLACK OR MENTHOL—5¢

BY LOUIS RICHARD

SQUIRE EDGEGATE —He Gets An Outerview

ALOJZ KRAIGHER

MLADA
LJUBEZEN

Tudi v nji je ni. Zakaj si ulepa tega Stanislavčka? Varne pristana si želi. Iz njega pa bi uhajala na viharo morje ljubezenskega uživanja in slasti... Ali bi hotela morda že poprej zajadrti v vrtnice in se potem zateči v pristanišče? — Če ni harmonije niti v meni niti v nji, je tudi skupna harmonija nemogoča... Stvar ni zrela, Tomo, stvar ni zrela!...

IX.

"Če grem na veselico, se hočem tudi res naveseliti in navijati. Ali nimam prav, Tomo?"

"Kaj pa narodna požrtvovalnost?"

"Fiii... taka požrtvovalnost je preveč poceni!"

"Ti si misliš, Mira: — Naj rajši druge meni strežejo!"

"Hahaha — saj se tepo za sodelovanje! Zato sem pa še posebej ostala do zadnjega dne na Bledu, da me ne bi zapeljalo. Na-ak! Saj bo zabava tudi v paviljonih; ampak — jaz hočem biti prosta, brez nadzorstva, brez teh imenitnih pastiric za hrbtnom!"

"Ti imaš lumparije na sporedu, Mira?"

"Lumparije? — se namrdne ona s kislastim nasmehom in zmigle s pleči. "Kajpada, lumpati se hočem! In ti, Tomažek?" — Z bleščecimi, porednimi očmi se nagne k njemu: — "Ali boš samo omedleval? Ali ti jo je za ves večer prevzel?"

"Kdo?"

"No, Stanislavček! Zenin! Amerikanec!"

Mira stoji pri oknu. Roke ima na hrbtnu prekrizane, ziblje se v bokih in se skloni tuhtam skozi okno, ozirajoč se po trgu gori in doli. Za veselo je že popolnoma odpravljena. Tenko, svetlorumeno obličje ji ovija život in ude. Živordeči makovi cveti ji žare na prsih, v laseh in na klobuku. Tomo občuduje

V blag spomin

ob drugi obletnici kar je umrla prerane smrti naša ljubljena hčerka in sestra

MILDRED
TOMSIC

Zatislila je svoje blage oči dne 26. januarja, 1941

Dve leti naše grenke žalosti v večnost so že potekla, od kar Te več med nami ni. Spavaj mirno, blaga duša! Nikdar Te ne bomo pozabili, vedno bomo za Te molili, nepozabna hčerka in sestra Ti!

Žalujoči oče in mati in štiri sestre

Cleveland, O., 26. januarja, 1943

Kosilo na Aleutskem otočju

Na sliki vidimo dvoje ameriških vojakov na Aleutskem otočju v Alaski, ki pravkar pokušata, kaj sta dobrega skuhalo za kosilo.

Letalca-dvojčka

Na gornji sliki sta brata-dvojčka Gale in Hale Grebe iz Athens, Ga., ki se vežbata v letalski šoli v New Florence, Mo., za bombardirja na velikih ameriških bombnikih.

Mira plane z razposajenim smehom k nji: "O ti moja nedosežna Katra! Imenitno!"

"Kaj je imenitno? Ali more biti ljubosumen name, ki sem grda kakor prhla repa?"

Kresnik jo potrpežljivo po rami in se pritisne z licem k nji: "Nikar se ne razburjaj, ljubica, zame si najlepša!"

Ona pa ga odpahne in vstane od mize:

"Zate sem najlepša! Objektivno sem torej tudi po tvojem mnenju grda!"

Kresnik razprostre roke in hoče govoriti, Katra pa mu položi roko na usta:

"Je že dobro, Pavel! Pojdi, gospoda. Ali ne?"

Mira sokči k oknu in se ozre na obe strani:

"Kod hodi danes Milan?"

"Saj ga najdeš v Zvezdi!" — vzklikne Katra. "Boga zahvali, da se te ne drži tvoj ženin venomer za krilo!"

Mira prasne iznova v smeh in stopi na prste pred Pavlom Kresnikom:

"Hahaha — ali razumete, gospod Pavček? Glejte, da ne boste zmerom poleg Katre! Ali veste, kaj ji napravite? Napijte

se, da vas bo morala na hrbtnu odnesti!"

"Aha!" — se zmrdne Katra z resigniranim nasmehom. Naenkrat zapazi Nušo in Zgončka pri klavirju in obraz se ji razlektne od razigranosti: — "Ecco naših otrok! Tu jih pogledite! To je naraščaj!"

Zgonček se je bil zagledal v Magdo, ki je ležala v svoji živordeči obleki na fotelju — izizvajajoče in zapeljivo in omamljivo — kakor plamen greha. In Nuša se je iztegnila k njemu in mu pošepnila v uho:

"Ali je lep — hudičev jezik?"

Ob Katrinem vzkliku se Nuša zdrzne in prestraši, zardi in skloni sramežljivo svojo glavičico ter zbeži iz sobe. Zgonček pa se razsrdi:

"Ali ste res že toliko stari, da bi bil jaz lahko vaš otrok?"

Katra se zasmee in vsi drugi se zasmejejo; Zgonček udari z nogo ob tla in odide z bliskajočimi se očmi in škrtajoč z zobmi...

— Od vseh strani spo in vro ljubljancje v slavnostno okičeno in prirejeno Zvezdo. Na tisoče ljudi je prihitelo iz slovenskih pokrajin in lepo število slovanskih gostov se je pripeljalo od severa in od jugovzhoda. Veselica se vrši na korist Prešernovemu spomeniku. Sredi divjih domačih borb za politično nadvlado in za korita — kratak dan premirja, da se morda skupaj enkrat nekulturni bojevalci ob čaši vina in v Prešernovem imenu za kulturno idejo. — Po vsi Zvezdi in po Kongresnem trgu so postavljene okusno opaženi in lepo opleteni paviljoni: — za pivo in za vino in za buteljke in za šampanjec; za jestvine in za slaščice in za sadje; za kavo in za čaj in za likerje, celo za boviže, omamljive in zavratne; za srečolov in za cvetke in za razglednice in za svečanostne kolajne in za narodni kolek in za tobak. Vrtljak stoji na Kongresnem trgu, da vzbudi življenje, bučno in kričavo kakor v "Wurstelpratu." Šaljivi muzej pretkana vabi, da "potegne" obiskovalce. "Šmira" je zgrajena za petje in za predstave in za variete. In sredi Zvezde, okrog očeta Radkega, je velik oder za plesišče in za dvoje godb.

Tomo in Dreja sta zgrešila svojo družbo in šetata sama po drevoredih, med paviljoni in med mizami. Tuhtam se ustavita pred paviljonom, da zaužijeta kaj dobrega, da si potolažita s pivom žejo, da se posladkata s slaščičarskimi umotvori, da si vlijeta ognja v žile s kipečo vinsko kapljico. Predvsem pa opazujeta ženski svet in uživata njega čare, pijeta dražest in lepoto prelestnih mladih udov, razkošno in zamamno odetih v svilo in batist, opojno vonjajočih, naslado izhlapevajočih; tuhtam ju ustavi mlada

What You Buy With
WAR BONDS

The "handie talkie" is the newest product of the Army Signal Corps... a hand sending and receiving set, compiled into a small, extremely portable unit. The antenna telescopes into the back of the set when it is off the air. It is called a Transceiver.

Our line of communications is one of the most important divisions of our fighting units. We need thousands of these small radio sets. Your purchase of War Bonds... AT LEAST TEN PERCENT of your income every payday... will enable us to equip our boys with these new units in radio communications. U. S. Treasury Department

prodajalka, da ji odkupita cvetlice, razglednice, srečk; pa se pošalita in poigrata z njo, prijazno in poredno ali objestno in predzno kakor ravno pride.

Andrej Praznik je dobre volje. Trenotoma je stari Dreje s prisrčnim, otroško naivnim nasmehljajem na licih in v očeh. Notranji nemir vsled ponesrečene snovitve se mu je polegel; obup se je umaknil tihi resignaciji. Dosegel je zopet ravnovesje v sebi; ne pričakovano razočaranje je ga navidezno celo ustalilo in pomozatilo. In vendar je neka napetost v njem; pričakovanje nečesa novega, kar mora priti; celo začudenje, da še ne pride; neomajen sklep za odločilen čin. Površna lahkomišelnost, iskrenost in brezskrbnost, ki mu sijejo navadno iz oči, se mu tuhtam nenadno izgube; pozornost — preiskujoča in prežeka, skoraj detektivska, se mu pojavi na obrazu, da je videti kakor človek, ki ne hodi tod samo po zabavi, temveč z gotovo, resno in važno nalogo... Po razkolu z Blejem in Javornikom se je bil umaknil družbi in ni več prišel blizu; a Mira sama ga je poskakala in ga prisilila, da se je zopet vrnil. Morda je imela slabo vest pred njim; morda ga je potrebovala kot zaščitnika pred bližajočo se nevarnostjo, ki jo je samo ona videla, — kod odvajalca za lastno grešno slo, za lastna nizka nagnenja. On ji je sledil, čeprav mu je v njeni družbi srčna rana vedno iznova krvavela, čeprav ga je bolelo, da je ostal njegov razžaljeni ponos nemaščevan in neopran. Niti mislil ni na to, da so njegova lepa upanja na Marino ljubezen najbrže za zmerom pokopana. Čutil je, da si Mira sama v tem oziru ni na jasnem. Vedel je, da ji Milan Javornik s svojo krasno moško osebnostjo imponira, da jo njegova don-

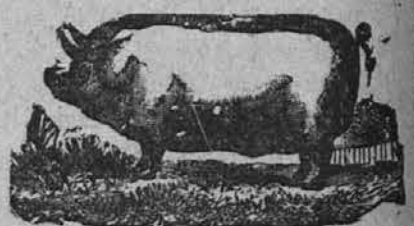
juanska atmosfera in zloglasna slava neskončno mika; a resnične ljubezni tudi zanj ni videl v nji; če je brstela in poganjala, potem je bila za enkrat pač šele v nastajanju. Skrbele pa so ga drugačne slutnje. Izvedel je zanesljivo, da je bil iztaknil Javornik v svoji prejšnji garniziji — spolno kugo in da je bil prišel v Ljubljano še bolan. Ali more biti danes — komaj po štirih mesecih — že popolnoma zdrav? Zmerom bolj sumljiv se mu dozdeva oni prizor v gostilnici "pri kostrunu," ko je bil Javor skoraj podivjal ob grožnji s progresivno paralizo... Razun tega se je Javor sukal tudi okrog drugih ljubljanskih lepotic; zlasti vztrajno in trdovratno je zasledoval ženo doktorja Breznika. Ker pa bržčas še nikjer ni dosegel uspehov, je redno občeval — tudi to je Dreja zanesljivo vedel — s kupljivim ženskim blagom. In čeprav si Praznik ni bil popolnoma na jasnem, kako je z Javorjevo boleznijo in kako je s to boleznijo sploh, se ga je vendar krčevito držala slutnja, da Miri prav od te strani preti nevarnost in nesreča. — Končno je Dreja slišal, da Blejčeve besede o konkurzu niso čisto brez podlage. Njegov denarni položaj je baje zelo dvomljiv in negotov. Ble-

jec je bil zmerom slab trgovec, ki je rajši veseljačil nego delal; v zadnjem času pa je celo doživel par občutnih spekulacijskih porazov. Če se torej pripeti, da pride pri njem resnično do trgovskega poloma in da postane Mira nenadoma nevesta — siromašna in brez dote... ali ostane Milan Javornik njen zaročenec? — Ali ima Javor sploh resnično voljo, da se poroči? Ali ni že toliko z roganjem in smešenjem razkladal svojih nazorov o zakonu, svojih pomilovanj nesrečnim z konskim ujetnikom in podjarmljencem, ki so baje samo za firmo svojim zakonolomnim, slepim dostrastnim ženam? — Ali ni ta zaročitev z Miro samo strategična poteza, da bi si jo lažje in hitreje zavojeval?... Praznik je prepričan, da sme pričakovati od Javornika samo najslabše; zato se čuti skoraj dolžnega, vztrajati poleg Mire kot njen prijatelj in zaščitnik.

(Dalje prihodnjik)

ITCH CHECKED
in a Jiffy
-or Money Back

For quick relief from itching caused by eczema, athlete's foot, scabies, pimples and other itching conditions, use pure, cooling, medicated, liquid D. D. D. PRESCRIPTION. A doctor's formula. Greases and stings. Soothes, comforts and quickly calms intense itching. 35c trial bottle proves it, or money back. Don't suffer. Ask your druggist today for D. D. D. PRESCRIPTION.

PRAŠIČI

s koruzo pitani

Pokličite po telefonu ali pa se osebno zglasite pri

JOHN A. TOMPKINS

3979 W. 25 St., pod Brooklyn mostu SHadyside 3689

NOVICA

IMA LE TEDAJ

SPLOŠNO VREDNOST

KO JO IZVE JAVNOST

KADAR SE pri vaši hiši pojavi kaj novega, ki bi zanimalo vaše prijatelje in splošno javnost, sporočite tozadevno na

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE.

HEnderson 5311

Novice radevolje priobčujemo brezplačno

THE FRONTLINER

by Bowen Lewis

FATHER AND DAUGHTER TEAM!

FRANK R. GOODELL
FORMER SALES MANAGER IN NEW YORK IS NOW MANAGING AN EVEN BIGGER JOB. AS RED CROSS CLUB DIRECTOR IN LONDON MR. GOODELL IS ARRANGING "ON LEAVE" RECREATION FOR OUR EVER INCREASING A.E.F.

MISS JANE GOODELL
THE DAUGHTER ON THE TEAM, WAS WITH THE FIRST RED CROSS STAFF SENT OVERSEAS WITH U.S. TROOP FORCES. SHE IS A BORN LEADER WITH DRAMATIC ABILITY. AS A RECREATION WORKER SHE IS USING HER MANY TALENTS TO KEEP UP THE MORALE OF OUR TROOPS IN THE FAR NORTHERN OUTPOST OF ICELAND.

Delavci, -ne pustite, da bi vas hrbtnobol zadrževal

Hrtnobol in druge kitne bolečine vas ne bi smele držati v zanki. Johnson's Red Cross obliži, položen na boleči kraj, vam daje udobno toploto in prijetno podporo. Vas usposablja, da greste z delom naprej. Bodite gotovi, da je Johnson's.

Produkt Johnson & Johnson, največji izdelovalci kirurških pripomočkov na svetu.

JOHNSON'S
RED CROSS
PLASTER

help me win

My Victory

AKO POTREBUJETE
PREMOG

ne čakajte, da vam pade vsa zaloga. Naročite ga najmanj tri tedne vnaprej, ker vsled vojnih razmer nam ni mogoče takoj pripeljati premoga, ko ga naročite.

The Erie Coal & Coke Co.

Fin premog po zmernih cenah.

Se priporočam za naklonjenost.

FRANK FENDE

19307 MUSKOGA AVE. IV. 6999